

چکیده‌ای از مقررات پژوهشی بر اساس آیین نامه دکتری تخصصی و بخشنامه‌های سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی

بخش اول: اهداف و تعاریف

ماده ۱. هدف از تدوین این شیوه نامه تعیین چارچوبی برای اجرای صحیح دوره دکتری تخصصی در تمامی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی می‌باشد.

ماده ۲. برای رعایت اختصار، تعاریف زیر در این شیوه نامه به کار می‌رود:

- ۱- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۲- وزارتین: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.
- ۳- موسسه: دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی دولتی و غیردولتی است که دارای مجوز پذیرش دانشجوی دوره دکتری از وزارت هستند.
- ۴- دانشگاه: دانشگاه آزاد اسلامی است.
- ۵- واحد دانشگاهی: منظور واحدها و مراکز دانشگاه آزاد اسلامی است.
- ۶- دانشکده: منظور مجموعه ای از گروههای آموزشی در یک واحد دانشگاهی است.
- ۷- گروه آموزشی: مجموعه ای متشکل از اعضای هیأت علمی که دارای تخصص مشابه در یک رشته علمی هستند.
- ۸- دوره دکتری تخصصی: دوره تحصیلی که پس از دوره کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه ای آغاز می‌شود و دانشجو طبق برنامه درسی مصوب، مدرک دکتری دریافت می‌کند.
- ۹- رشته تحصیلی: یک برنامه آموزشی که با محتوا و روش شناسی خاص، در قالب برنامه درسی اجرا می‌شود.
- ۱۰- برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته ای از دروس و فعالیتهای هر رشته تحصیلی است که اهداف مشخصی را دنبال می‌کند.

- ۱۱ - واحد درسی: دانش و مهارتهایی است که برای یادگیری دانشجو در طول یک نیمسال تحصیلی یا زمان معادل آن در نظر گرفته می‌شود.
- ۱۲ - دانشجو: فردی که در یکی از رشته های تحصیلی دوره دکتری تخصصی، برابر ضوابط معین پذیرفته شود و در آن دوره ثبت نام کند و به تحصیل اشتغال ورزد.
- ۱۳ - دانش آموخته: فردی که یکی از دوره های تحصیلی آموزش عالی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، مدرک تحصیلی آن دوره را دریافت کند.
- ۱۴ - مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی است که دانشجو برابر ضوابط معین و به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.
- ۱۵ - انصراف از تحصیل: فرآیندی که در آن دانشجو به طور خود خواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.
- ۱۶ - آموزش حضوری: شیوه ای از آموزش است که دانشجو در طول دوره تحصیل ملزم به حضور در تمام کلاسهای درسی بصورت تمام وقت میباشد.
- ۱۷ - کمیته ارزیابی جامع: منظور کمیته ای است که مسئولیت برگزاری ارزیابی جامع را عهده دار می‌باشد.
- ۱۸ - ارزیابی جامع: آزمونی تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره آموزشی، با هدف ارزشیابی توانمندی های آموزشی و پژوهشی دانشجو برگزار می‌شود.
- ۱۹ - رساله: گزارش مکتوب حاصل از یک فعالیت پژوهشی دانشجوی دوره دکتری تخصصی است که در یک زمینه مشخص از یک رشته تحصیلی و با راهنمایی استاد استادان راهنما و استاد استادان مشاور تدوین می‌شود.
- ۲۰ - مدرس: عضو هیأت علمی یا کسانی که صلاحیت تدریس آنها به تأیید واحد دانشگاهی رسیده باشد.
- ۲۱ - استاد راهنما: یکی از اعضای هیات علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو در طول دوره دکتری را به عهده دارد.
- ۲۲ - استاد مشاور: یکی از اعضای هیات علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت مشاوره دانشجو در انجام رساله دکتری را به عهده دارد.
- ۲۳ - هیات داوران: مجموعه ای متشکل از اعضای هیأت علمی است که مسئولیت ارزیابی رساله دانشجو را بر عهده دارند.

۲۴ - شیوه نامه: شیوه نامه اجرایی دوره دکتری تخصصی است.

۲۵- شورا: منظور شورای تحصیلات تکمیلی است که در سطح دانشکده/واحد دانشگاهی تشکیل می شود.

مشخصات استاد/استادان راهنما و مشاور

ماده ۶. استاد راهنما به پیشنهاد دانشجو و از میان اعضای هیأت علمی واحد محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تایید شورای گروه آموزشی تعیین می شود. دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز با تایید شورای گروه آموزشی و رعایت ضوابط تحصیلات تکمیلی دانشگاه داشته باشد.

تبصره ۱: استاد راهنما باید حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره های تحصیلات تکمیلی داشته، حداقل دو پایان نامه کارشناسی ارشد دفاع شده را راهنمایی کرده باشد و حداقل دو مقاله در مجلات علمی معتبر (غیر از مقالات مستخرج از رساله خود) به چاپ رسانده باشد. استاد راهنمای دوم از الزام چاپ دو مقاله مستثنی است.

تبصره ۲: در ابتدای سال اول تحصیلی هر دانشجو، باید استاد راهنما تعیین شود. تا زمانی که استاد راهنما انتخاب نشده است مدیر گروه "وظایف استاد راهنما را به عهده می گیرد.

تبصره ۳: استاد (استادان) راهنما می بایست در قالب ظرفیت مجاز خود اقدام به پذیرش دانشجو نمایند. اگر استاد راهنمای دوم خارج از واحد دانشگاهی باشد، آنگاه ظرفیت کامل برای استاد راهنمای اول محاسبه می شود.

تبصره ۴: انتخاب استاد استادان مشاور، به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای گروه آموزشی، از بین اعضای هیأت علمی با حداقل مرتبه استادیاری و دو سال سابقه تدریس در دوره های تحصیلات تکمیلی، راهنمایی در پایان نامه کارشناسی ارشد مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو امکان پذیر است.

❖ بر اساس نامه شماره ۶۰۶۴۹/ص/۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۵ اولویت انتخاب استاد راهنما/مشاور با اعضای هیات علمی واحدهای دانشگاه آزاد می باشد.

ضوابط و مقررات پژوهشی

ماده ۲۱. گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع و تصویب طرح پیشنهادی رساله شرط لازم برای شروع فعالیتهای پژوهشی در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره: تعداد واحدهای رساله حداقل ۱۸ و حداکثر ۲۱ واحد بوده که دانشجو باید واحدهای آن را در سه نیمسال تحصیلی (حداکثر ۸ واحد رساله در یک نیمسال) انتخاب نماید.

ماده ۲۲. موضوع رساله طرح پیشنهادی رساله): دانشجو موظف است پس از اتمام دوره آموزشی (گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع) پیشنهاد رساله خود را با هماهنگی استاد راهنما تعیین و پس از تصویب شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده واحد دانشگاهی و پس از تایید هیات داوران پیشنهادی رساله فعالیت پژوهشی خود را آغاز کند.

ماده ۲۳. دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیتهای پژوهشی خود، در مدت مجاز تحصیلی با عنوان فرصت تحقیقاتی به یکی از موسسه های آموزش عالی داخلی یا خارجی سفر کند.

ماده ۲۴. دانشجو پس از تدوین رساله و تایید استاد راهنما، به شرط کفایت دستاوردهای علمی و پذیرش چاپ مقالات مستخرج از رساله می تواند در حضور هیات داوران از رساله خود پیش دفاع/دفاع کند. تعداد مقالات لازم به منظور انجام امور پیش دفاع، دفاع از رساله و فارغ التحصیلی عبارتند از:

۱ - دانشجویان غیر علوم انسانی (علوم پایه، مهندسی و کشاورزی) یکی از موارد ذیل را داشته باشند:

الف - یک مقاله نمایه شده بین المللی با رده Q1 در پایگاه JCR

ب - یک مقاله نمایه شده بین المللی در پایگاه JCR یا با رتبه بندی Q2 و بالاتر در پایگاه SJR و یک مقاله علمی- پژوهشی مستخرج از رساله مورد تأیید وزارتین یا نشریات دارای رتبه بندی دانشگاه آزاد منوط به کسب ۵ امتیاز پژوهشی مطابق بخشنامه ۱۰/۷۹۵۳۴ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۷

○ پیش دفاع:

برای پیش دفاع، پذیرش/چاپ یک مقاله آی اس آی دارای ضریب تاثیر (JCR) یا یک مقاله اسکوپوس (SJR) با مرتبه Q2 یا Q1 لازم است.

○ دفاع:

برای دفاع، پس از چاپ مقاله پیش دفاع، بایستی کسری امتیاز پژوهشی مقاله پیش دفاع از ۵، با اخذ پذیرش مقاله یا مقالات بعدی بر اساس جدول ۲ فرم ۳ بخشنامه بخشنامه ۱۰/۷۹۵۳۴ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۷ و بخشنامه تکمیلی ۳۳۰۳۸/۳۰ مورخ ۲۱/۷/۹۹، به شرح زیر تامین گردد.

- ۱) اگر دانشجویی برای پیش دفاع مقاله ISI Q1 (۷ امتیاز) پذیرش بگیرد، پس از چاپ، با همین مقاله می‌تواند دفاع و تسویه نماید.
 - ۲) اگر دانشجویی جهت پیش دفاع، مقاله ISI Q2 (۵ امتیاز) پذیرش بگیرد، برای دفاع، چاپ مقاله اول و پذیرش یک مقاله علمی پژوهشی نشریات دارای رتبه بندی دانشگاه آزاد، با هر درجه ای (A+, A, B, C) کیفیت می‌کند. دانشجو پس از چاپ مقاله دوم می‌تواند تسویه حساب کند.
 - ۳) اگر دانشجویی جهت پیش دفاع، مقاله ISI Q3 یا معادل آن Scopus Q1 (۳/۵ امتیاز) پذیرش بگیرد، برای دفاع، چاپ مقاله اول و پذیرش یک مقاله علمی پژوهشی نشریات دارای رتبه بندی دانشگاه آزاد، با رتبه B یا بالاتر کیفیت می‌کند تا مجموع امتیازات پژوهشی دستاوردهای رساله در پیش دفاع و دفاع، به امتیاز حداقل ۵ برسد. پس از چاپ مقاله دوم دانشجو می‌تواند تسویه حساب کند.
 - ۴) اگر دانشجویی جهت پیش دفاع، مقاله ISI Q4 یا معادل آن SCOPUS Q2 (۲/۵ امتیاز) پذیرش بگیرد، برای دفاع، چاپ مقاله اول و پذیرش یک مقاله علمی پژوهشی نشریات دارای رتبه بندی دانشگاه آزاد، با درجه A+ نیاز دارد که پس از چاپ مقاله دوم می‌تواند تسویه حساب کند. اگر رتبه مقاله علمی پژوهشی دانشگاه آزاد (مورد تایید وزارتین)، پایین تر از A+ باشد، دانشجو موظف است نسبت به ارائه پذیرش مقاله سوم (ISI بدون ایمپکت یا بالاتر، علمی پژوهشی دانشگاه های دولتی (وزارتین)، علمی پژوهشی نشریات دارای رتبه بندی دانشگاه آزاد با رتبه C یا بالاتر، اسکوپوس Q1 یا Q2) نیز اقدام کند تا کسری امتیاز دستاوردهای پژوهشی رساله (در مجموع مقالات پیش دفاع و دفاع) حداقل به امتیاز ۵ برسد.
 - ۵) دانشجو برای کسب حداقل ۵ امتیاز مورد نیاز مجوز دفاع، الزاما بایستی نسبت به اخذ پذیرش مقاله دوم از مجلات علمی دانشگاه آزاد که دارای درجه علمی پژوهشی از وزارتین می باشند، اقدام نماید که در این صورت ارزیابی توصیفی رساله "خوب" در نظر گرفته می شود. با توجه به اینکه ارزیابی توصیفی رساله دانشجو بر اساس امتیاز کسب شده از دستاوردهای پژوهشی رساله انجام می شود، دانشجو می‌تواند نسبت به اخذ پذیرش مقاله سوم بر اساس جدول ۲ فرم ۳ اقدام نماید.
- ❖ طبق بخشنامه خرداد ۱۴۰۰ برای کسب ۵ امتیاز پژوهشی الزام به چاپ مقاله در مجلات دانشگاه آزاد برداشته شده است.

۲ - دانشجویان علوم انسانی و هنر:

یک مقاله علمی- پژوهشی (مستخرج از رساله مورد تأیید وزارتین) و یک مقاله علمی- پژوهشی مستخرج از رساله در نشریات دارای رتبه بندی دانشگاه آزاد منوط به کسب ۵ امتیاز پژوهشی مطابق بخشنامه ۱۰/۷۹۵۳۴ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۷

تبصره ۱: دانشجویان علوم انسانی و هنر در صورت ارائه مقالات حائز شرایط یکی از بندهای الف و ب نیز می‌توانند از رساله خود دفاع نمایند.

تبصره ۲: جایگزینی هر مقاله با مقاله رده بالاتر بلامانع می‌باشد.

تبصره ۳: مقاله نمایه شده بین المللی با رده Q4 قابل جایگزینی با مقاله علمی- پژوهشی (مستخرج از رساله) مورد تأیید وزارتین می‌باشد.

تبصره ۴: در صورت چاپ یک مقاله نمایه شده بین المللی یا علمی پژوهشی وزارتین (با رعایت ضوابط بند ۲ و ۱) مستخرج از رساله، دانشجو می‌تواند از رساله خود دفاع نماید. فارغ التحصیلی وی منوط به چاپ مقالات دیگر بر اساس ضوابط یاد شده در این ماده می‌باشد.

ماده ۲۵. ترکیب هیات داوران دفاع از پیشنهاد رساله (پروپوزال) و رساله عبارت است از:

۱- استاد یا استادان راهنما

۲- استاد یا استادان مشاور.

۳- سه نفر عضو هیات علمی متخصص در رشته مربوط با حداقل مرتبه استادیاری و بالاتر به عنوان داور به پیشنهاد استاد (استادان) راهنما و تأیید شورای گروه آموزشی، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده/واحد دانشگاهی که لازم است یک عضو از داخل گروه آموزشی و دو عضو خارج از واحد دانشگاهی تعیین شوند.

۴- یک نفر از اعضای هیات علمی با مرتبه علمی حداقل استادیار با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده/واحد دانشگاهی به عنوان نماینده شورا و مسئول هیات داوران برای نظارت بر جلسه دفاعیه رساله دانشجو و بدون حق رأی شرکت می‌نماید.

ماده ۲۶. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزیابی بر اساس کیفیت علمی، میزان نوآوری، چگونگی دفاع از رساله، یافته‌های پژوهشی مستخرج از رساله و نحوه نگارش آن صورت می‌پذیرد و ارزشیابی آن به شرح ذیل انجام می‌شود.

الف: مردود (کمتر از ۱۶). ب: قبول با درجه خوب (۱۶ تا ۹۹/۱۷)؛ خیلی خوب (۱۸ تا ۹۹/۱۸)؛ عالی (۱۹ تا ۲۰). تبصره ۱: نمره رساله، میانگین نمره استادان راهنما و مشاور (صرفاً یک نمره) و نمره هر یک از اعضای هیات داوران می‌باشد.

تبصره ۲: چنانچه رساله دانشجو «مردود» اعلام شود، بنا به تشخیص هیات داوران، طی حداکثر یک نیمسال، در سقف مدت مجاز تحصیل به دانشجو اجازه داده می‌شود تا دوباره در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۳: دانشجویی که در فرصت تعیین شده نتواند از رساله خود با درجه قبولی دفاع کند، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطاء می‌شود.

ماده ۲۷. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از رساله است.

بخش ششم: ضوابط و مقررات نظارت بر شیوه نامه

ماده ۲۸. چنانچه دانشجو در حین تدوین رساله اقدام به تخلف علمی (دستبرد ادبی، جعل، تقلب، رونوشت برداری) کند و این موضوع طبق شیوه نامه مصوب دانشگاه برای دانشگاه اثبات شود، مطابق با قوانین و آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب اقدام خواهد شد.

تبصره: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام رساله، منجر به ابطال مدرک تحصیلی وی خواهد شد.

ماده ۲۹. در موارد زیر دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری تخصصی محروم می‌شود:

۱- میانگین کل نمره‌های درسی دانشجو (با رعایت تبصره ۲ ماده ۱۱) کمتر از ۱۶ شود.
۲- دانشجویی که در زمان تعیین شده (با رعایت تبصره ۲ ماده ۲۶) نتواند از رساله خود با درجه قبولی دفاع نماید.

۳- مدت مجاز تحصیل دانشجو (با رعایت ماده ۹) به پایان برسد.

۴- صلاحیت علمی دانشجو برای استمرار فعالیت پژوهشی پس از دو بار ارزیابی جامع (با رعایت ماده ۲۰) احراز نشود.

انتشار نتایج علمی

نشریه علمی: به تمام نشریات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اطلاق می‌شود که طی آیین نامه نشریات علمی وزارت علوم، به شماره ۱۱/۲۵۶۸۵ مورخ ۹۸/۲/۹ تحت عنوان نشریات علمی معرفی شده‌اند.

نشریه علمی پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: به نشریات علمی مورد تأیید کمیسیون نشریات علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اطلاق می‌شود که دارای رتبه علمی پژوهشی هستند.

نشریات علمی حوزوی: به کلیه نشریات معتبر علمی که مورد تأیید کمیسیون نشریات علمی معاونت پژوهش حوزه های علمیه باشند، اطلاق می‌شود.

نشریات دارای امتیاز علمی دانشگاه: به نشریات دانشگاه آزاد اسلامی که رتبه علمی از وزارتین را کسب کرده‌اند، اما در ارزیابی نشریات دانشگاه، دارای شرایط دریافت امتیاز شناخته شده‌اند.

نشریات بی اعتبار، نشریاتی هستند که به دلایلی از قبیل فرایند داوری نامشخص مقاله‌ها، عدم داوری مقاله‌ها، عدم وجود هیأت تحریریه با تخصص موضوعی نشریه، عدم رعایت اخلاق انتشاراتی، فقدان سیاست Retract مقالات، پذیرش مقاله در رشته های مختلف به صورت گسترده، استفاده نشریه از آدرس پست الکترونیکی رایگان و غیرآکادمیک، عدم وجود آرشیو نشریه و مواردی از این نوع، به عنوان نشریه بی اعتبار معرفی شده‌اند.

نشریات جعلی وب سایت هایی هستند که نام و اعتبار علمی نشریه ای را جعل می‌کنند. معمولاً این کار را از طرق ثبت دامین (Domain) مشابه با نام نشریه اصلی، درج عنوان، ISSN و ویژگی های ظاهری وب سایت نشریه اصلی یا قراردادن آرشیو مقالات نشریه اصلی در وب سایت جعلی انجام می‌دهند. برخی از نشریات بی اعتبار و جعلی در آخرین فهرست های منتشر شده توسط وزارتین و دانشگاه آزاد اسلامی وجود دارند. چاپ مقاله در این نشریات فاقد هرگونه ارزش بوده و به مقاله های منتشر شده در نشریه های جعلی و بی اعتبار، هیچ گونه جایزه و امتیاز تعلق نمی‌گیرد. نویسندگان موظفند پس از اعتبارسنجی نشریه منتخب، مقاله خود را به نشریات معتبر ارائه نموده و تنها به فهرست‌های موجود اکتفا نمایند.

نویسندگان ملزم هستند ضمن توجه به مفهوم **سرقت ادبی (Plagiarism)**، از ارسال مقاله به ناشران و نشریاتی که به اعتبار آن‌ها اطمینان وجود نداشته یا مشکوک به آدرس جعلی، فرایند داوری، پذیرش کوتاه غیرمعمول، تنوع غیرتخصصی موضوعات مقالات، رویکرد غیرتخصصی پذیرش مقاله با موضوع نشریه، یا فاقد معرفی شناسنامه و رزومه اعضای هیأت تحریریه باشند، یا آن دسته نشریات (به جز نشریات علمی وزارتین و JCR) که با دریافت هزینه نامتعارف نسبت به چاپ مقاله اقدام می‌کنند، اجتناب فرمایند. به محض درج نام نشریه یا ناشر در فهرست پویای نشریات و ناشران بی اعتبار توسط وزارتین یا دانشگاه، مقالات منتشر شده و یا پذیرفته شده و یا در حال انتشار آتی این نشریات، تمام مزایای قانونی خود را از دست داده و بدون هرگونه استثناء مردود شناخته خواهند شد.

چاپ مقالات در راستای نظام پایش آزاد:

برنامه های علمی: برنامه هایی که با محوریت موضوعات اولویت دار و چالش های ملی برای بعضی از واحدهای دانشگاهی تعیین شده اند و در بستر آن ها، نظامات و برنامه های آموزشی، پژوهشی، فناوری و نوآوری و سایر نظامات دانشگاه با هدف ایجاد هم سوئی، هم افزایی، کارایی و اثربخشی بیشتر در رفع چالش ها و مسائل ملی، مورد بازمهندسی و ارتقا قرار می‌گیرند.

نظام پایش آزاد: یک نظام جامع پژوهشی است که به عنوان گام اول استقرار برنامه های علمی در سطح دانشگاه آزاد اسلامی اجرایی شده و بر اساس آن نظام پژوهش دانشگاه با اولویت پژوهش های تحصیلات تکمیلی مورد بازمهندسی و ارتقا قرار خواهد گرفت و مخفف «پژوهش اثربخش یکپارچه شبکه ای دانشگاه آزاد اسلامی» می‌باشد.

کمیته علمی: کمیته ای است که به ریاست رئیس واحد پیشرو یک برنامه علمی و با عضویت تعدادی از اعضای هیأت علمی مرتبط با آن برنامه علمی و همچنین تعدادی از فرهیختگان، اندیشمندان و مدیران باتجربه حوزه سیاستگذاری علم و فناوری کشور تشکیل می‌شود و وظیفه آن هدایت و راهبری آن برنامه علمی است.

نظام موضوعات: مجموعه ای جامع، منسجم و هماهنگ از زمینه های پژوهشی است که بر اساس یک الگوی نظام مند از چالش های مربوط به یک برنامه علمی، در جهت تعریف مساله های دانشگاهی در قالب پایان نامه های کارشناسی ارشد، رساله های دکتری و طرح های پژوهشی مربوط به آن برنامه علمی، استخراج شده است.

نویسنده مقالات مستخرج از پایان نامه ها و رساله های تحصیلات تکمیلی:

در مورد درج نام نویسندگان در مقاله های مستخرج از پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکترای حرفه ای و رساله دکترای تخصصی، که از این پس مقاله های مستخرج نامیده می شود، نکات زیر الزامی است:

۱- استاد راهنما یا مشاور حائز شرایط آئین نامه های مربوط به راهنمایی و مشاوره پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکترای حرفه ای و رساله دکترای تخصصی دانشگاه آزاد اسلامی و مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

۲- سقف همکاری این گونه استادان مطابق آئین نامه های دانشگاه آزاد اسلامی باشد.

۳- در مقاله های مستخرج، آدرس نویسنده مقاله باید بر اساس آئین نامه های دانشگاه آزاد اسلامی درج شود و نام موسسه محل خدمت استاد راهنما یا مشاور نیز می تواند در اینگونه مقاله ها قید شود.

در مقاله های مستخرج از پایان نامه یا رساله، چنانچه استاد راهنما (نویسنده مسئول) از خارج از دانشگاه عهده دار راهنمایی پایان نامه یا رساله دانشگاه باشد، می تواند پس از درج نام دانشگاه، نام محل خدمت خود را نیز درج نماید.

تبصره: در صورتی که بودجه پژوهش از محل دانشگاه آزاد اسلامی تامین نمی شود، تابع تفاهم نامه مشترک با استاد/استادان راهنما خواهد بود.

۴- در مقاله های مستخرج، نویسنده اول دانشجو و به نام واحد محل تحصیل دانشجو و استاد راهنما عهده دار مکاتبات است.

نویسنده مسئول (Corresponding Author) فردی است که عهده دار مکاتبات با نشریه و مسئول تأیید محتوای مقاله است. نویسنده مسئول باید با علامتی (مانند*) در میان سایر نویسندگان مشخص گردد. در غیر این صورت نفر اول (به جز دانشجو که همواره نویسنده همکار تلقی می شود) به عنوان عهده دار مکاتبات شناخته خواهد شد.

۵- در رساله های دکترای تخصصی که دارای ۲ استاد راهنما هستند، تصمیم در خصوص مسئول مکاتبات با توافق استادان راهنما صورت خواهد گرفت. علاوه بر درج نام دانشجو و استاد راهنما، درج نام استاد مشاور نیز ضروری است. مگر آنکه پیش از دفاع، استاد مشاور از ادامه همکاری انصراف کتبی داده باشد.

۶- در مورد آن دسته از پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکترای حرفه ای و رساله دکترای تخصصی که از اعضای هیات علمی دانشگاهها، موسسه ها و مراکز پژوهشی معتبر رسمی (به غیر از استاد راهنما و

مشاور) استفاده می‌شود، تصمیم در خصوص درج نام این افراد در مقاله های مستخرج به عهده استاد/استادان راهنما است، اما قبل از برگزاری جلسه دفاع باید به آگاهی معاون پژوهش و فناوری واحد مربوطه برسد.

نویسندگان تنها باید نام افرادی که در تهیه مقاله نقش داشته‌اند را در مقاله درج کرده و از ذکر نام نویسندگان اضافی که در انجام پژوهش نقشی نداشته‌اند خودداری نمایند. همچنین افرادی مانند مسئولان آزمایشگاه ها و اشخاصی که در ترجمه، تهیه مواد، نقشه ها، عکس‌ها و غیره همکاری داشته‌اند، در قسمت تقدیر و تشکر به آنها اشاره شود.

در مقاله های مستخرج از پایان نامه ها، رساله های دکتری و طرح های پژوهشی که با هزینه دانشگاه انجام می‌شوند، درج نام نویسندگان غیرمصوب در مقالات ممنوع می‌باشد.

۷- نحوه درج نام واحد و دانشگاه آزاد اسلامی در مقاله ای انگلیسی برای مثال به شرح زیر است:

Department of, Arak Branch, Islamic Azad University, Arak, Iran.

لازم به ذکر است این مقررات می تواند بر
اساس بخشنامه های وزارت علوم یا سازمان
مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی تغییر نماید و لازم
است دانشجویان خود را با مقررات جدید وفق
دهند.

نحوه انتخاب استاد راهنما و ثبت پروپوزال در سامانه پژوهشیار

۱- ایجاد حساب کاربری در سامانه پژوهشیار (<https://ris.iau.ac.ir>)

۲- انتخاب استادان راهنما/مشاور و تایید آن توسط شورای پژوهشی گروه، دانشکده و دانشگاه

مطابق روال زیر:

۳- بارگذاری پروپوزال، دفاع از پروپوزال، پیش دفاع و دفاع مطابق روال زیر:

بارگذاری و دفاع از پروپوزال

مرحله ۱ پژوهشیار در گام دوم: ثبت و تکمیل پروپوزال و بارگذاری مستندات آموزشی
۱- ثبت و تکمیل پروپوزال
۲- بارگذاری مستندات آموزشی شامل فرم های آموزشی آزمون جامع
۳- بارگذاری سایر مدارک مورد نیاز توسط دانشجو در بخش ضائم
مرحله ۲ پژوهشیار در گام دوم: بررسی و تأیید پروپوزال توسط اساتید
در این مرحله بررسی، تایید و یا رد پروپوزال توسط اساتید راهنما و مشاور انجام می شود.
مرحله ۳ پژوهشیار در گام دوم: بررسی و تایید پروپوزال در گروه و پیشنهاد هیات داوران
۱- بررسی و تایید پروپوزال در شورای تخصصی گروه (تنظیم صورتجلسه در سامانه الزامی است).
۲- پیشنهاد هیات داوران که طی تنظیم صورتجلسه انجام می شود.
۳- ثبت تاریخ پیشنهادی دفاع از طرح رساله
۴- بارگذاری مستندات مربوط به نمره آزمون جامع و نمره آزمون زبان و کارنامه تحصیلی که ثبت نام ترم جاری را داشته باشد.
مرحله ۴ پژوهشیار در گام دوم: بررسی و تایید پروپوزال در شورای پژوهشی دانشکده/مجمع
۱- بررسی و تایید پروپوزال در شورای پژوهشی دانشکده/مجمع
۲- تنظیم صورتجلسه (الزامی است).
مرحله ۵ پژوهشیار در گام دوم: بررسی و تایید پروپوزال در معاونت پژوهشی واحد و صدور ابلاغیه
۱- بررسی و تایید پروپوزال در شورای پژوهشی واحد (تنظیم صورتجلسه الزامی است).
۲- بارگذاری صورتجلسه دفاع از پروپوزال (پس از برگزاری جلسه ی شورای تخصصی گروه).
۳- ثبت و تایید تاریخ دفاع از پروپوزال.
۴- صدور صورتجلسه دفاع از پروپوزال.
۵- صدور دعوتنامه دفاع از پروپوزال.
۶- صدور ابلاغ دفاع از پروپوزال.
۷- دفاع از پروپوزال و اخذ کد - پیش دفاع یکسال پس از تاریخ دفاع از پروپوزال و اخذ رساله در ۳ ترم

پیش دفاع

مرحله ۶ پژوهشیار در گام دوم: درخواست دانشجو برای اعلام کفایت دستاورد علمی
درخواست دانشجو برای اعلام کفایت دستاورد علمی و بارگذاری موارد زیر:
(۱) درخواست دانشجو
(۲) فایل نهایی رساله
(۳) فایل کامل مقاله (چاپ شده یا پذیرش شده)

۴) پذیرش مقاله (در صورتی که مقاله چاپ نشده باشد)
۵) گواهی موفقیت در آزمون جامع
۶) نمره زبان (EPT)
۷) گواهی کفایت و فرم ارزشیابی تولیدات علمی
۸) نامه شورای تخصصی گروه آموزشی مبنی بر تایید کفایت دستاوردهای پایان نامه
۹) برگه اصالت سنجی
۱۰) کارنامه تحصیلی که ثبت نام ترم جاری را داشته باشد.
مرحله ۷ پژوهشیار در گام دوم: تأیید استاد راهنما / مشاور
تایید استاد راهنما/مشاور و تایید مستندات بارگذاری شده توسط دانشجو
مرحله ۸ پژوهشیار در گام دوم: تأیید کفایت علمی توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده / واحد
تایید کفایت علمی توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده/واحد و موافقت با برگزاری پیش دفاع و تعیین شورای تخصصی
مرحله ۹ پژوهشیار در گام دوم: بررسی مدارک و تعیین تاریخ پیش دفاع
بررسی مدارک و تعیین تاریخ پیش دفاع
مرحله ۱۰ پژوهشیار در گام دوم: تأیید مدیر کل پژوهشی سازمان مرکزی
تایید نهایی توسط مدیر کل پژوهشی سازمان مرکزی

دفاع

مرحله ۱۱ پژوهشیار در گام دوم: آمادگی برای دفاع دانشکده/مجمع
۱- فرم آمادگی برای دفاع از سامانه، اخذ امضاهای لازم و بارگذاری فرم های امضاء شده در سامانه توسط دانشجو
۲- بارگذاری نسخه تصحیح شده و نهایی رساله توسط دانشجو
۳- بارگذاری فرم گزارش پیشرفت ۶ ماهه اول توسط دانشجو
۴- بارگذاری فرم گزارش پیشرفت ۶ ماهه دوم توسط دانشجو
۵- بارگذاری مستندات پژوهشی لازم در سامانه توسط دانشجو شامل: مقاله چاپ شده پیش دفاع
مقاله چاپ شده دوم یا پذیرش معتبر مقاله دوم طبق بخشنامه ۱۴۰۰/۰۳/۱۷
۶- بررسی مدارک و مستندات بارگذاری شده در سامانه توسط ادین دانشکده/مجمع
مرحله ۱۲ پژوهشیار در گام دوم: تأیید استاد راهنما و مشاور
در این مرحله اساتید راهنما و مشاور نسخه نهایی رساله دانشجو را مورد مطالعه قرار می دهند و آن را تایید می کنند.
مرحله ۱۳ پژوهشیار در گام دوم: پیشنهاد داور و تاریخ دفاع در گروه
۱- بارگذاری صورتجلسه شورای تخصصی گروه مبنی بر پیشنهاد داور
۲- بارگذاری صورتجلسه شورای تخصصی گروه برای تاریخ پیشنهادی دفاع
۳- درج ثبت تاریخ پیشنهادی دفاع توسط ادین گروه آموزشی

مرحله ۱۴ پژوهشیار در گام دوم: تعیین و صدور ابلاغیه تاریخ دفاع در پژوهش دانشکده
۱- ارسال رساله به داوران داخلی و خارجی
۲- تایید و ثبت تاریخ وساعت دفاع
۳- صدور ابلاغیه دفاع اساتید داور
۴- صدور دعوتنامه های اساتید راهنما/مشاور وداوران جهت شرکت در جلسه دفاع
۵- صدور صورتجلسه دفاع از رساله
مرحله ۱۵ پژوهشیار در گام دوم: ارسال نمره دفاع
۱- ثبت نمره دفاع توسط ادمین واحد
۲- ثبت نمره مقاله توسط ادمین واحد
۳- بارگذاری نسخه نهایی پایان نامه/رساله بعد از اصلاحات جلسه دفاع توسط دانشجو
۴- ارسال به استاد راهنمای اول توسط ادمین واحد
۵- تایید نسخه نهایی پایان نامه/رساله بعد از اصلاحات جلسه دفاع توسط استاد راهنما
۶- ارسال به موقعیت ۱۶ بعد از تایید نسخه نهایی توسط استاد راهنما
مرحله ۱۶ پژوهشیار در گام دوم: اتمام کار در سامانه پژوهشیار
اتمام کار در سامانه پژوهشیار و صدور مجوز فارغ التحصیلی